

Uz središnju studentsku proslavu prošlogodišnje stote obljetnice smrti Ivana pl. Zajca

Jedina operna premijera uz obljetnicu velikog opernog majstora

Studentska produkcija operete *Momci na brod* u zagrebačkom kazalištu Mala scena jedina je glazbeno-scenska premijera za Zajčevu okruglu obljetnicu

Momci na brod, mladenačka opereta Ivana pl. Zajca u mladenačkoj postavi na Maloj sceni. Svaka čast Zoranu Juraniću, Snježani Banović i Vitomiru Lončar!

Piše: Jagoda Martinčević

I ako zvuči nevjerojatno, ipak je istinito: o stotoj obljetnici smrti, Ivan pl. Zajc dobio je u cijeloj Hrvatskoj tek jednu jedinu glazbeno-scensku premijeru! Zagreb mu se do- duše odužio nizom drugih prigodnica, poput simpozija održanog u HAZU-u, izložbe u Hrvatskom glazbenom zavodu, CD-a zbornice glazbe (HRT) i nanovo umivenom izvedbom Nikole Šubića Zrinjskog u Hrvatskom narodnom kazalištu. Rodna Rijeka priredila je tek prigodni koncert, a ostale glazbene sredine ni to.

Zajcolog Juranić

Bilo bi to zlo za zlo da se ponovno nije na djelu našao naš danas najmanji "zajcolog", skladatelj i dirigent, a kada je Zajc u pitanju i priređivač njegovih djela — maestro Zoran Juranić. Upustio se u hvalevrijedan pothvat pripremiš Zajčevu operetu *Momci na brod* sa studentima solo pjevanja i Komornim orkestrom Muzičke akademije u Zagrebu, pri čemu mu je svesrdno potporu dala producentica izvedbe i ravnateljica Male scene Vitomira Lončar, ne samo prostorom i tehničkom pomoći nego i svojim doista pregalačkim nakanama kad su mladi izvođači posrijedi, a odnedavno osim dramskih i pjevači i svirači. Oboje su, i maestro Juranić i gospođa Lončar itekako dobro pogodili, a s njima i ekipa profesionalaca: redateljica Snježana Banović, scenografki-

nja Dinka Jeričević, kostimografkinje Dženisa Pecotić i Ermina Kušan, koreografkinja Ljiljana Gvozdenović, uz Juranića voditeljica projekta, primadona i pedagoginja Vlatka Oršanić te mentor orkestra, iskusni i poznati guslač Jože Haluza. Svi oni, vidjelo se na sceni a i čulo, nakanili su se dobro zabaviti, ali i podučiti mlade kako nastaje odlična predstava, neki bi možda rekli *lakotaktna*, koja bi mogla biti uzor mnogima. Možda prije svih gradskom Kazalištu Komedijska u kojem je opereta gotovo zamrla, a koja, očit je prema prepunim izvedbama Male scene, još uvijek ima svoju publiku, a ne samo tate, mame i ostalu rodbinu i prijatelje mladih tumača.

Urnebesna komedija

Momci na brod, prva opereta iz Zajčeva bečkog razdoblja, praižvedena 15. prosinca 1863. godine u Karltheatru, uz zagovor tada slavjenog Franzona von Suppéa, a prema zapisima Zajčeve prijateljice

Zoran Juranić i Stefano Surian

i biografkinje Antonije Kasović-Cvijić, u prvoj sezoni zabilježila je do stotinjak izvedbi! U tadašnjem operetnom Beču pojava još jedne operete ne baš poznatog Riječanina mogla je proći i nezapaženo, no unatoč nekim kritičarskim prigovorima (koje je istražio muzikolog Stanislav Tuksar), publika je zapravo rekla pravorijek. A to i jest najvažnije kad je u pitanju zbiljski život djela na sceni, a ne u kakvoj prašnoj ladici. Libreto je za hrvatske izvedbe, prema engleskom predlošku Ludwiga Harischa, preveo i obradio Vladan Švacov, smjestivši zbivanje u luku jednog «malog mista» u kojem posada usidrenog ratnog broda i mještani doživljavaju razne zgode i nezgode. Sve završava, naravno, dobrim starim operetnim *happyendom*. Ni prepametan ali ni bedast (kakvi sadržaji, a osobito libreto opereta, znaju biti), ovaj je u Švacovljevoj obradi i režiji Snježane Banović, pod dirigentskim vodstvom Zorana Juranića, iznikao kao duhovita, zabavna, na trenutke i urnebesna glazbena komedija, s obiljem jednostavne, lijepe i pjevnice glazbe, nakon koje svi idu kući zadovoljni i veseli. Neki su pohodili predstavu i više puta.

Zabavno i korisno

U malom prostoru Male scene scenografkinja Dinka Jeričević učinila je pravo malo čudo, omogućivši razigranu i rasplesanu režiju i koreografiju, dok reducirani orkestar nije baš nimalo ošteti- to Zajčevu vedru glazbu. Gledala sam i slušala drugu izvedbu i zato ističem njezine izvođače: glumački i pjevački urnebesnog Igora Vlajnića, izvrsnog u glumačkoj roli Marka Hergešića, te redom vrlo dobre i uvjerljive Davida Šeba, Mandu Sviben, Stefana Suriana, Hanu Hanas, Karlu Ledić i zbilja duhovitu Franu Mariju Vranković, cijeli ansambl momara i djevojaka, a na kraju i dirigenta Zorana Juranića koji je u finalu sišao s dirigentskog pulta i poigrao se malom ulogom komandanta fregate, nešto poput *alter ega* plemenitog Zajca.

Sve u svemu, kazališno zabavan, a pedagoški koristan projekt u spomen na stotu obljetnicu smrti skladatelja koji nam je profesionalizirao hrvatsku operu. Pa ako su ga već profesionalne institucije zaboravile, nisu mladi sa svojim mentorima, kojima svaka čast.

Na prvoj reprizi *Momci na brod* Ivana pl. Zajca izvođačima se u naklonu ponosno pridružila i skladateljeva praukuća Vera Wantur pl. Dolovčak koja je posebno za pradjedovu stogodišnjicu doputovala u Zagreb iz Heidelberga u kojemu živi